

გამოდის
1993 წლის
მარტიდან

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

„MENORA“ INDEPENDENT JEWISH NEWSPAPER IN GEORGIA

დეკამეტრი
(ძისლები)
15-31
№24 (358)
(5772)
2011

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

”מגורה“ עיתון יהוד בגאורגיה

מִלְתָּא

„МЕНОРА“ НЕЗАВИСИМАЯ ЕВРЕЙСКАЯ ГАЗЕТА В ГРУЗИИ

**ხაგ ხანუქა სამეაბ! – ახპოს საქართველოს
კარლაგვის თავაჯღომარე ღავით ბატონი**

21 დეკემბერს სასტუმრო „ქორთიარდ მარიოტში“ ისრაელ-საქართველოს ბიზნესპალატამ ხანუქისადმი მიძღვნილი სადღესასწაულო საღამო ჩატარა. საღამო გახსნა პატარა მომღერალმა მარიამ კიკუაშვილმა, რომელმაც ხანუქისადმი მიძღვნილი სიმღერა შეასრულა. პირველი სიტყვა წარმოთქვა ისრაელ-საქართველოს ბიზნეს პალატის თავმჯდომარებ იციკ მოშემ, შემდეგ გამოვიდა ისრაელის სრულუფლებიანი და საგანგიბო იარჩი საქართველოში — იახა : ერბარა.

რაელელი ბიზნესმენები — რონი ფუქსი, ზევ ფრენკელი. ამით ჩვენი ურთიერთობები ბუნებრივ ჩარჩოში ჩადგა. ამის დასტურია, საგარეო საქმეთა მინისტრის და პარლამენტის თავმჯდომარის მომავალი ვიზ-იტები ისრაელის სახელმწიფოში. ეს ურთიერთობა გრძელდება და იმე-დი მაქს, მომავალში უფრო განმტკიცდება.

იცხატ გრეჩერიზი: ხანუქა სინათლის ებრაული დღესასწაულია, სინათლე კი სიკეთის ბოროტებაზე გამარჯვების, ძლიერი ნების, თავისუფლებისა და სამართლანობის სიმბოლოა. საქართველოში მცხოვრები ებრაელები ხანუქას 26 საუკუნეა აღნიშნავენ. ამ ქვეყანაში ებრაელებს არასიღეს უგრძვნიათ ანტისემიტიზმის მარწმებები და ქართველი ძმებისგან ყოველთვის ჰქონდათ ბოძებული რელიგიის თავისუთლაბა.

სუფერბის მთავრობისა და საქართველოში ისრაელის სახელმწიფო მინდა, ყველას ხანუქის დღესასწაული მოგილოცოთ და ბეჭ-ნიურაბა აისარებოთ.

ხან-უქის ხანთლის ასანთებად იწყებენ ხაქართულოს ბარლამენტის თავმჯდომარებ დაფით ბაქოძეს. ბ-ნი დ. ბაქოძე იხ-ურავს თეთრ „კიბას“ ანუ გის ხან-უქის მეორე ხანთლის, მიდის მიკროფონთან და ამბობს:

— ეალგათონებო და გატონებო, ძვირფასო სტურაბო, მოგესალებაზე ყველას, გილოცავთ დღევანდელ დღეს — ხაუკის პრეზი-
ცალე დღესასწაულს. ხაუკა არის სინათლის სიზნელეზე, სიმართლის უსამართლობაზე გამარჯვების სიმბოლო. ალგათ, ამ სიმბო-
ლიკიდან გამომდინარე სრულიად ნათელია, თუ რატომ გრძელების ასეთ სიახლოვეს ძართველი და ეპრალი ერი. თუ გადავხედავთ
საქართველოსა და ისრაელის ისტორიას, ეს იყო მუდმივი გრძოლა სიმართლესა და უსამართლობას შორის, გრძოლა სიკეთესა და
მრავალრიცხოვან გთხოს შორის. ამის დამსახურებაც არის ის განსაკუთრებული სიახლოვე, რომელსაც ჩვენი ხალხები გრძელებენ.
26 საუკუნე არის ის ძიღი სიმღიდრე და ძიღი გვირგვინი, რომელიც ჩვენ აა ურთიერთობის გაგრძელებას გვავალდებულებს. ასევე
მივესალები ჩვენს კოლეგას — პოლიტიკოსებს, პარლამენტის წევრებს, რომლებიც ისრაელიდან ჩამოგრძელენ. ჩვენი როგორც
პოლიტიკოსების, მოვალეობაა გავაღრებავოთ ის ურთიერთობა, რომელიც არსებობს ჩვენს ხალხსა და ქვეყნებს შორის. მი განსა-
კუთრებით მივესალები პიზნესმენებს, რომლებიც ჩამოგრძელენ, რადგან ყველაზე კარგი საფუძველი ნიგისმინი ურთიერთო-
ბისთვის არის ეპონომიკური საფუძველი. მივესალები იმ საიდეასტიციო პროექტს, რომელიც დღეს იქნა წარმომგებილი და მიცდა
დაგარმვუნოთ, რომ საქართველოში თქვენი ინიციატივია იქნება უსაფრთხო, დაცული და მომგებიანი. მინდა ისრაელსაც და საქართ-
ველოსაც ცუსურო ის, რაც ჩვენთვის ყველაზე ძირითადია და ის, რასაც ყველაზე მატად ვაფასაგდით: მშვიდობა ახალ, 2012 წლის. 1948
წლის იმ, სადაც დღეს ისრაელია, იყო დაუსახლებელი უდაბნო, ახლა კი მსოფლიოში ერთ-ერთი ყველაზე ლამაზი და განვითარებული
ქვეყნაა. ეს არის სასწაული, რომელიც ეპრალება ხალხება 63 ლეის განვითარებაში შექნან. ეს არის ის გზა, რომელსაც დღეს ადგას
ძართველი ხალხი — პარებს ლამაზ, თანამედროვა ახალ სახელმწიფო. ვიცა, რომ ისრაელში არსებობს გამოიქანა: თუ იკრუსალიგიმი
ცხოვრობ და არ გვერა სასწაულის, ეს იგი არ ხარ რეალისტი. ასე რომ, ვიყოთ რეალისტები, დავივეროთ სასწაული და გვჯეროდეს,
რომ ჩვენი ძველები იქნებიან მშვიდობისად და გააგრძელებენ იმ ტრადიციულ ურთიერთობას და მეგოგრძელებას, რომელიც ყოველთ-
ვის არსებობდა ჩვენს შორის. კიდევ ერთხელ გილოცავთ ყველას დღევანდელ დღესასწაულს.

՚ԵՐԵՎԱՆԻ ՊՐԵՄԻՈՒՄ

ԹՐԱՎԵՐ

ნიუ-იორკის ქვეითის გაით ქვესათში ისრაელიდან ჩასული ქართველი რაგინების სახით დიდი სხივი შესულა, გაგრამ იქაც დიდებული სხივი დახვედრია ხახამ აპრაპამ აპვილის (ციცუაპვილის) და ეთელი ჯამაათის სახით. გაზეთ „დავითის ფარიდან“ წინამღერარი მასალის გადაღებულივა რო მიზანს ემსახურება:

ჩვენს მიზანი განვითაროთ, თუ როგორ შეხვდა ქვეყნის პატივითი ისრაელიდან ჩასულ სასულიერო პირებს.

მათისგველს გავაცნოთ ხახამ აპრაპარ აპვილის სიტყვა. ამ სიტყვამ ჩვენი ყურადღება მიიცვია იმით, რომ იგი გვახსევებს იმ ძროს, როცა ჩვენი სულიერი ლიტერატური ჩინებული მარელით გველებით იკაზობდნენ ჯამაათის ყურადღებას. საერთოდ, პ-ნი აპრაპარ აპვილი ხასიათდება როგორც ჩინებული, ქართული მონაგით მლოცველი სასულიერო მოღვაწე და ესეც გახდავთ ერთ-ერთი განგაპირობებელი იმისა, რომ ნიუ-იორკის ქართველ ეპრაელობაში ღვთის სამსახური მოწოდების სიმაღლეზე დგას, ხოლო 28 ნოემბერს საღამოს მის მიერ წარმოთქმული სიტყვა ხასიათდება არა მხოლოდ ეგრძელული სულისკვეთებით, იმ სიღრმითა და კათილობობილებით, რაც ყოველი სასულიერო მოღვაწისათვის უნდა იყოს დამასიათებელი. აი, ამიტომ ვთავაზობთ მას ჩვენს გაითხველს. იგი ღაიგებდა ნიუ-იორკში სიმონ კრისელის რეზადტორობით გამოვავალ გაზითში „ღავითის ფარი“ (№184).

საზეიმო განწყობილება სუფევდა 28 ნოემბრის
სალამოს ქვინისის ქართველ-ებრაელთა სალოცავ-
ში. თავმოყრილი საზოგადოება ელოდა ნიუ-იორკ-
ში სტუმრად მყოფ თანამემამულეებს — ერეც ის-
რაელში მოლვანე ქართველ-ებრაელ რაბებს. მათი
ვიზიტი აშშ-ში დაკავშირებული იყო დიდი რებეს,
ადმორის — მენახემ მენდელ შნეერსონის შალიახ-
თა (წარეზავნილთა) ყოველწლიურ ყრილობასთან.
უკვე ტრადიციად ქცეული ფორუმი ჩატარდა 23-
28 ნოემბერს ხაბადის შტაბინაში (ბრუკლინი).

„ხაბად ლუბავიჩის“ მსოფლიო მოძრაობის ყოველწლიური ყრილობის დღეებში იმართება მრავალმხრივ საინტერესო ლექციები, მასტერ კლასები და სემინარები. ტრადიციულ კვირა დღის ბანკეტზე მონაწილეები აჯამებენ და აფასებენ გასულ წელში განხული მუშაობის შედეგებს, აანალიზებენ წარმატებულ და ნაკლოვან მხარეებს, განიხილავენ აქტუალურ თემებს, ახალ იდეებს, სხვადასხვა ქვეყნებში მცხოვრებ ქრაქლთა ჯამათების პრობლემებს, სახავენ მომავალ გეგმებს, მოძრაობის შემდგომი განვითარების გზებს....

ნლევანდელ ყრილობაზე მოწვეულ დელე-
გატებს სასიამოვნო სიახლე დახვდათ: დარბაზის
შუაგულში მოწყობილი სცენა, რომელიც ნელა
მოძრაობს თავისი ღერძის გარშემო. თითოეულ
ორატორს საშუალება ჰქონდა პირდაპირ ესაუბრა
ყველა — 4300 შალიახთან.

ბანკეტს უძლვებოდა დიდი ბრიტანეთის მთავარი რაპი სერ ჯონათან საქსი. ბრწყინვალე ორატორის მგზნებარე სიტყვა, გაჯერებული ეროვნული და ზოგადსაკაცობრიო ჰუმანური მიმართულებით

თავისერისა და ქვეყნისადმი ებრაელი ხალხის სიყვარული და მისნრაფება — გაუგოს სხვებს და გაუგონ სხვებმაც), ამერიკის სატელევიზიო ეთერის მრავალი არხით იქნა ტრანსლირებული. ამ დიდ ფორუმს ამშვენებდა 13 მოწვეული ქართველი ებრაელი რაბიც (12 ისრაელიდა, 1 საქართველოდან), რომლებმაც აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ყრილობის ხუთდღიან პროგრამაში და ბანკეტზე ერთ-ერთი დიდი მაგიდის გარშემო იყავებდნენ საპატიო ადგილებს. 28 ნოემბერს ყრილობა დაიხურა და ვიდრე ისრაელს გაემგზავრებოდნენ და თავიანთ პოსტებს მიაშურებდნენ, ცამეტივე რაბი, საქართველოდან გამოსულ ებრაელთა მთავარი რაბის — ხახამ მოშე მიხელაშვილის მეთაურობით, ნიუ-იორკის „საკუთარ ოჯახში“ — ქვინსის ქართველ ებრაელთა სალოცავში მობრძანდა მშობლიურ ჯამაათთან შესახვედრად.

ერევედოა ძალზე გულთბილ და მიხაურულ ვითარებაში, სტუმარ-მასპინძლობის ძირძეველი ფორმით — გაშლილ სუფრასთან წარიმართა. დარბაზში უღერდა ქართული და ებრაული ჰანგები. მხურვალე აპლოდისმენტებითა და ოვაციით შეეგება აუდიტორია სასურველ სტუმრებს.

შინაურულ მეგობრული მოკითხვების შემდეგ, საღამო შესავალი სიტყვით გახსნა სალოცავის პრეზიდენტმა ბ-ნმა იოსეფ (სოსო) პატარკაციშვილმა, გამგეობის და მრევლის სახელით გულითადად მიესალმა თემის გამოჩენილ სულიერ მოძღვრებს: „კურთხეულ იყოს თქვენი მობრძანება ჩვენს ჯამაათში, ბარუხ ჰაბა, სიხარულის მომტანი ყოფილიყოს ჩვენი და თქვენი ოჯახებისთვის, მთე-

ლი საისრაელოსთვის, ამენ!

პრეზიდენტმა ამ „შეხვედრას „ისტორიული“ უწოდა და სალამოს ნაყვანა სთხოვა ნიუ-იორკის ქართველ-ებრაელთა მთავარ რაბის, სახამ აბრა- ჰამ აშვილს (ნიუ-იორკის).

ନବୀନ ଆଧୁନାତ୍ମକ ଆଶ୍ଵାସିଣୀର ସହିତ

„ბატონონ ჯამაათო, ერევ ტოვ! მე მგონია, ამ სალამოს შეშვენის, რომ ჩვენი სიტყვა გავხსნათ დავიდ ჰამელების თეჰილიმით. როდესაც სიხა-რულის ჟამი ჰერნდა დავიდ ჰამელებს, მან შეჰლა-ლადა ღმერთს: „ზეპა იომასა აშერ, ნაგილავენის მე ხა ბო“ — „ეს დღე ღმერთმა მოიყვანა ჩვენთვის, გავიხაროთ დავილალადოთ ამ დღეს“. და ჩვენც, დღევნებელ სალამოს მადლობა შევწიროთ გამ-ჩენ ღმერთს, რამეთუ ჩვენი ძვირფასი სულიერი მოძღვრები, რომლებიც მუხლჩაუხრელად იღ-ვნიან ერეც ისრაელის ყველა მხარეში, დაწყებუ-ლი ჩრდილოეთიდან, სადაც კი არსებობს ჩვენი, ებრაელთა თემის ჯამაათები და სალოცავები, ნიუ-იორქში ჩამობრძანდნენ კარგი და კეთილი მიზეზით. 4300 შალიახი, რომლებიც ადმორის შალიახებად ითვლებიან და მთელ მსოფლიოში არიან მოფენილნი და ჰუნებრების ღმერ-თის შუქს, თორის სიყვარულს, ებრაულ ფილოსო-ფიასა და სიბრძნეს, არა მარტო ებრაელებში, არ-ამედ არაებრაელებშიც, ძალიან დიდი ქაბოდით და პატივისცემით სარგებლობენ. ეს ის ადამიანები არიან, რომლებიც ადმორის სახელით მიდიან და აშუქებენ სამყაროს ყველა — ზე უბნელეს კუნძუ-ლებს. რაც ჩვენ ნუხელ დავინახეთ, — საოცრებაა: პრეზენტაცია გააკეთეს კამბოდიაში, მივარდნილ ადგილებზე, აზიაში, აფრიკაში, ქვეყნიერების რომელი მხარეც გნებავთ დაასახელეთ, ყველგან არის გახსნილი ხაბადი, ბეთხაბადი, ხაბად ჰაუზი. ხვდებიან თითოეულ ებრაელს, რათა მიაწოდონ მათ სულიერი საზრდო, დაწყებული ქაშერი თეფი-ლინით, მეზუზით და ა.შ. ეს არის უდიდესი ორ-განიზაცია, რომელიც ებრაელთა სულს ინახავს, დაიფარავს ასიმილაციისგან, აღვივებს და აგიზ-გიზებს ებრაულ სითბოს ყველას გულებში. ამ დღეებში ჩატარდა ხაბადის ყრილობა. მოწვეულნი იყვნენ ჩვენი ნარმომადგენლებიც; ჩამოვიდნენ და იქ ერთი საპატიო ბრწყინვალე მაგიდა ამ ჩვენ დიდებულ რაბებსაც ეკავათ, რაც ჩვენთვის დიდი სიამყეა. ადმორის თორა და ფილოსოფია მთელ სამყაროშია გავრცელებული, ყველაზე მეტად — ერეც ისრაელში, მათ შორის ქართველ ებრაელთა თემებშიც. ჩვენი სულიერი მოღვაწეები, ჩვენი რაბები ადმორის და ლუბავიჩის სულისკვეთებით ნააზავებენ თავიანთ ჯამაათებს. დღეს ისინი ჩვენ-თან იმყოფებიან. ჩვენმა გამგეობამ მიზანშენონი-ლად ცნო მათი მოწვევა. დაე, მათმა თორის შუქმა და სიბრძნის გადას ჩამაათშიც შემოანათოს. გვეტყვიან დიბრე თორას, დალოცვის სიტყვებს, დაგვმუხტავენ და გაგვაძლიერებენ სულიერად. ჭეშმარიტი მადლობა მინდა გამოვცხადო ჩვენი სალოცავის გამგეობას, ჩვენს გაბაებს, რომ ეს ბედნიერი, კარგი აზრი ასე ლამაზად, ასე მშვე-ნიერად განახორციელეს. და, იეჰირაცონ, სულ თორის ქაბოდში და თორისა და კელუშის მომალ-ლების სფერობში გაეკეთებინოთ ასეთი კარგი ღონისძიებები, ამენ! მადლობა ყველას, — ჩვენი ჯამაათის ნევრებს, ორგანიზატორებს. არ მინდა დავუკარგო ამაგი და დიდი მადლობა მინდა გადა-გუხადო დაუღალავად მშრომელ ქალბატონებს: ქალბატონ ლეას, ქალბატონ მადლენას; ქალბატონ ლამარას, რომელიც ოდითგანვე, როგორც ელმა-ვალი, ისე უდგას ჩვენს ჯამაათს და კეთილ საქ-მებში ყოველთვის მონინავეა. ღმერთმა რეფუა შელემით გაგიგრძელოთ დღეები, ხელი მოგიმარ-თოთ, გაბედნიეროთ თქვენს ქმარ-შევილებში და სულიერად, ტანიერად გაგაძლიეროთ, ამენ!

ମାଲାବେଶୀ। ମାର୍ଶ ଶେମଦ୍ଦେଖ, ରାତ୍ରି କୋବାର୍ଦ୍ର ର୍ଯ୍ୟାଜେଲ୍ଲୋ, ଲମ୍ବର୍-
ତମା ମିଳି ତାନରିଳି ଦ୍ୱେଶୁତୀ ଫାଗ୍ଵାଡ଼ିଆର୍କ୍ସ, ଅମ୍ବନ, ଇତ୍ତିକି
ରାତ୍ରିନ୍, ସାମନ୍ଦିର୍ବାର୍କ୍ୟାଫ୍, ଶେର୍ପିନ୍ଡା ତାଙ୍କିଲି ନିନାପର୍ଯ୍ୟେବ୍ସ,
ରାତ୍ରି କୋବାର୍ଦ୍ର ମନ୍ଦିର୍ ହିର୍ବନ୍ଦମା କ୍ଲାରିଟ୍ୟୁଲ୍‌ଏବର୍ରାଂଟା
ଟେମମା ଲାଲିରାରା ତାଙ୍କିଲି ସ୍କୁଲିଗ୍ରେ ଫ୍ରାଂକିଲିନ୍ସାଫ୍ସ୍। ଗାମରିନ୍ଦମା
ଲମ୍ବର୍ରତମା ଗ୍ରେମିପ୍ରୋଫ୍ସନ୍ସ, ଅମ୍ବନ ଇତ୍ତିକି ରାତ୍ରିନ୍କି। (**ତ୍ରାଣି**)

ბატონი ხახამ იაკობ გაგულაშვილი, აშდოდის რაპი და ამავდროს მთელ საისრაელოში და მთელი მსოფლიო მასშტაბით ცნობილი თალმიდ-ხახამი, ნიჭიერი, წლეპით ახალგაზრდა, მაგრამ „ლომი თორისა“. გამჩენმა ღმერთმა არ მოგვიშალოს მისი თავი, ამენ, იეჰი რაცონ! **(ტაში)**

ჩვენი პატივცემული რაბი ბენციონ არიელ მიხელ ელაშვილი. ვისაც გვახსოვს, 23 ადარი, 5742 წელი ებრაელთა კალენდრით, 1982 წლის 18 მარტი, როდესაც გაიხსნა ეს სინაგოგა, ეს კერა, პირველი თალმიდ-ხახამი ჩვენს ჯამაათში სწორედ რაბი ბენციონ მიხელაშვილი ბრძანდებოდა. ამჟამად ლოდის ჯამაათში, გივათ ადეთიმზე მოღვაწეობს რაბი, გახლავთ შოხეტი, მოჰელი და მრავალმხრივ ნიჭიერი ადამიანი. გამჩენმა გვიმყოფოს და გვიცოცხლოს რაბი ბენციონის თავი, ამენ, იეჰი რაცონ! (ტაბი). ჩემი უახლოესი მეგობარი, რაბი ხახამ აპრაპამ აჯიაშვილი, რომელიც ბრძანდება სათონის რაბი, ჩრდილოეთის რაბი ერეც-ისრაელში, კერძოდ კირიათაში. იგი ყოველ პარასკევს ტელევიზიით გამოდის და მთელ ქართველ-ებრაელთა თემს აწვდის თორის შუქს, ანუ სულიერ საზრდოს. გახლავთ მამა ბატონი მოტის — ხახამ მორდეხაისა, რომელიც ჩვენ ჯამაათში მოღვაწეობს. მოგესალმებით, კეთილი იყოს თქვენი ჩამობრძანება, ლერთმა გვიმყოფოს თქვენი თავი, ამენ, იეჰი

ରାଜୁନ୍ଦି! (ତ୍ରୀଶି). କେମିଠି ଆଶାଲ୍ପାଚିରଙ୍ଗଣିବୀଳି ମେଘଗଂଧାରି
ତାତିରୁପ୍ରେମୁଲି ରାତି ର୍ଯ୍ୟାଜ୍ୟାଲ ହିକ୍କାଶପିଲି. କିମ୍ବା ଏର-
ତାଫ ବିନ୍ଦିରଙ୍ଗେବୀଳିତ ରାତି ବ୍ୟାକାମ ବ୍ୟାକାମ ଦ୍ୱାବାରାଶ-
ପିଲିବୀଳି ସାଲିପ୍ରାବିଶି. ଗାମର୍ହିନ୍ଦିମା ଲମ୍ବରତମା ଗାବାଦା
ଲିରିସି, ରନ୍ଧି ସାଦାପ୍ର ମନ୍ଦଗାନ୍ଧେବୀଳିଦା ଏରୁଶାଲାମିଲି
ଜ୍ଞାମାତରେବୀଳି ରାତି ବ୍ୟାକାମ ବ୍ୟାକାମ ଦ୍ୱାବାରାଶପିଲି,
ଏରୁଶାଲାମିଲି ସାଲିପ୍ରାବିଶି ମନ୍ଦଗାନ୍ଧେବୀଳିକ ଲମ୍ବରତମା
ଦ୍ୱାବୀଳିତ ରାତି ବ୍ୟାକାମ ର୍ଯ୍ୟାଜ୍ୟାଲ ହିକ୍କାଶପିଲି, —
ଅର୍ପତ୍ର ତାତିରା ତାନାମଦ୍ରେବୀଳା. ମନ୍ଦଗ୍ରେବାଲମ୍ବିତି!
ଗାମର୍ହିନ୍ଦିମା ଲମ୍ବରତମା କିରଣାତଲାଦ ଶେଗାଶରୁଲ୍ଲାବୀଳିନୋଲ
ଶେ ଦ୍ଵିଦି ମିଲିନା, ଅମ୍ବନ, ଏତି ରାଜୁନ୍ଦି! (ତ୍ରୀଶି). ଦାତ୍ରନ୍ଦି
ରାତି ବ୍ୟକ୍ତାକ ମନ୍ଦଲ୍ଲାବିଶିଲି. ମନ୍ଦଲ୍ଲାବିଶିଲିବୀଳି. ରାତି
ବ୍ୟାକାମ ର୍ଯ୍ୟାଜ୍ୟାଲ ଶେଗାଶପିଲିବୀଳି ସାଲିପ୍ରାବିଶି. ସାନାମ ରାତି
ପ୍ରମତ୍ତବ୍ୟାକ ଶର୍ମଦାନଦ୍ରେବୀଳିଦା, ରାତି ବ୍ୟକ୍ତାକ ମନ୍ଦଲ୍ଲାବିଶି-
ପିଲିବୀଳି ଶର୍ମଦାନଦ୍ରେବୀଳିଦା ରାତି ବ୍ୟାକାମ ର୍ଯ୍ୟାଜ୍ୟାଲ ଶେଗାଶପି-
ଲିବୀଳି ମାର୍ଜନ୍ବେନା ଶେଲି, ତାନାଶେମନ୍ତ. ରାତିଲି ଗାରଦାଚିପ୍ରା-
ଲ୍ଲାବୀଳି ଶେମଦେଶ ମନ୍ଦଗାନ୍ଧେବୀଳି ଲାଗିଲି ଜ୍ଞାମାତରେତି.
ଗାମର୍ହିନ୍ଦିମା ଦ୍ୱାବୀଳି ଗ୍ରାମଗରନ୍ଦେଲିନ୍ଦି, ଦା ଅର୍ପତ୍ର, ଅସ୍ତ୍ର
ରନ୍ଧି ପତ୍ରକାତ, ତାତିରା ପାର୍ଯ୍ୟାମି ଆଜ୍ଞା ଅମ୍ବିଲାବୀଳିବୀଳି,
ରାମେତ୍ର ବ୍ୟାକାମ ର୍ଯ୍ୟାଜ୍ୟାଲିବୀଳି ଅଦ୍ଵୀତିତ୍ବ ପୁନର୍ବାଦ ଦା-
ଲାନାନ ଦ୍ଵିଦି ତାଵି ଉନ୍ଦରା. ଶେଷୁଶ୍ରବନିତ କିରଣାତଲାଦ
ଶେନୋଲି ଶେ ତ୍ରୀଶାନି, ଅମ୍ବନ! (ତ୍ରୀଶି).

ბატონი რაპი აჰერონ ელაშვილი.

იგი ბრძანდება რაბი ხახამ რეფაელის უფროსი ვაჟიშვილი. აქ დაამთავრა ლუბავიჩის იეშიბა თავის ახალგაზრდობის, ყრმობის დროს და მიევლინა ჩვენი ერეცისრაელის ქართველ ებრაელთა თემს, როგორც ერთ-ერთი დიდი ანალიტიკოსი თორის ფილოსოფიისა. როგორც უხამს და შვენის ხახამ

რის დიდმცოდნე (ტაში)

ରାବି ଶାତତାଳ ମିନ୍ଦେଲାଶ୍ଵିଲି

იგი ბრძანდება რაპი ხახამ მოშე მიხელაშვილი ვაჟუშვილი, მისი მარჯვენა ხელი, თანაშემწე ფიზიკურად, ყველა გაგებაში, სულ მამას უდგას მხარში და ღმერთმა აცლახაა აყოლოს, ამენ იეპი რაცონ (ტაში).

የኋዕስ አስተያየት ቁጥር/፩፭፻ ማኋዕስ ገመገዢ መከተልዎች፡

ვილები. ისინი ანარმონებენ ბავშვთა და ქალთა თორის გაკეთილებს ისრაელის თითქმის ყველა ქალაქში. რა თქმა უნდა, ეს ყველაფერი ხდება რაბნასამ მოშეს, ხახამ ბერციონის, ხახამ იაკონის — თორის ამ უდიდესი ხალხის ინსპირაციის, ზეგავლენის ქვეშ. მათი ბრძანებით და ხელმძღვანელობით აკეთებენ ამ ბუმბერაზ საქმეს ეს ადამიანები. კიდევ ბევრი რამ შეგვიძლია ვთქვათ, მაგრამ უკეთესი იქნება სიტყვა გადავცე ჩვენ სტუმრებსა დალოცონ ჯამაათი, გვითხრან ორიოდ სიტყვა რჩევის სახით, რაც ჩვენთვის ძალზე დროული და სასურველიც იქნება, რამეთუ მოდის უდიდეს დღესასწაული — დამდეგი ხანუქა, ბედნიერად დაგვასწროს ღმერთმა ყველანი, ამენ! ხანუქა არის დღესასწაული, ფესტივალი შუქისა. ქართულად ენდება შუქთაფენა, — ასე გამიგია უფროსებისა გან. ეს არის თორის შუქი, და აი, თორის შუქურები, მანათობლები ჩვენთან არიან, სწორედ კარგად დაემთხვა დღესასწაულის წინა დღეებს და ვამბობ კიდევ: „ზე ჲა იომ ასა აშერ“, ეს ღმერთიდან არის ღმერთმა მოავლინა ეს დღე ჩვენთვის და ამ რაბებმა დაგვათბონ თავიანთი თორის სითბოთი და თავიანთი თბილი კურთხევებითა და სურვილებით ამენ!

ასევე, ბატონი ჯამათო, ჩვენი ქართველ ებრაელთა თემის თბილისის წარმომადგენელ არის ჩვენი ბატონი ბენციუნ ისრაელაშვილი. იგი მოღვაწეობს არა მარტო თალმიდ-ხახმად, არამედ მასწავლებლადაც ებრაულ სკოლაში, რომელიც ჩამოყალიბებულია თბილისში. ბავშვებს რომ „ჩაუდონ“ ებრაული სული და გააღვივონ მათში ისრაელობა, — ეს არცთუ ადგილი საქმეა. რაბ კაზლოვსკისთან ერთად, რაბი ხახამ ბენციონი დიდებულ საქმეს აკეთებს და მივესალმებით კეთილი ყოფილიყოს თქვენი ჩამოსკლა! (ტაში).

ରାବି ଶାକତାଇ ମିଳେଲାଶ୍ଵିଲୀ.

ჩვენ მას კარგა ხანია ვიცნობთ. იგი ერთ-ერთი
დიდი ფიგურაა ლუბავიჩის რიგებში, შალიახთა
წრეში, — არა მარტო ქართველ ებრაელთა, არ
ამედ მთელ ლუბავიჩის ორგანიზაციაში, როგორც
ერთ-ერთი სულიერი და ფინანსური წამყვანი
ძალა, ძალიან დიდი მხარდაჭერა აქვს და პოპუ-
ლარულია ისრაელში. ამერიკაშიც იცნობენ ჩვენ
თემის წევრები. მრავალ ხაგებობას აშენებს ერევ-
ანის რაელში — სკოლებს, ინსტიტუტებს, ახალგაზ-
რდობის უმაღლეს სასწავლებლებს და ა.შ. რაბი-

შაფუთაის მინანდეს ეს საქმე, რომ წაიყვანოს ნინ და პირნათლად ასრულებს თავის მოვალეობას. ღმერთმა ასეთი საამაყო წევრები მრავალი მოგვცელა და გაგვიმრავლოს ჩვენს ერში, ამენ, იეჰი რაცონი (ტაში).

რომელიც უნდა წავიკითხოთ, სადაც წერია ასეთი საოცარი სიტყვები: „გავიდა იააკობ აბინუ ბერ-შევაყიდან და გაეშურა ხარანისაკენ“. კითხულო-ბენ თორის კომენტატორები: რა? ერთი ადამიანი გავიდა ბერ-შევაყიდანო, თუ ორიო? ადამიანიც გავიდა ბევრი, აქლემებიც გავიდოდა, ტრანს-პორტი უზინდელი, სახედრებიც. რატომ გამოყო

თორამ და ასეთი დაგეშით რატომ წერს, რომ „გავიდა იააკობი ბეერ-შევაყიდან“, რამდენი გავიდაო? რა ხიდუშია, რა გავიმზილა ამით თორამ? ბრძანებენ, ბატონი ჯამაათო! რაში ჰაკადოში დასქენს — „ეს ტყუილად არ დანერილა. გვასწავლის თორა: თუ გადის ქალაქიდან დიდი ადამიანი, თუ ქალაქს ტოვებს დიდი ადამიანი, ის ქალაქი წაგებულია. რა გაგებით? სადაც არის დიდი ადამიანის შუალი, სიბრძნე, რჩევა-დარიგება, რიდი, როცა უფროსი უფროსობს და პატივისცემით სარგებლობს ჯამაათიდან, არ შეიძლება, რომ იქ თავშეკავება არ იყოს. სადაც უფროსი არ არის, იქ არის სულიერი დეგრადირება, ჩამოქვეეთდებიან იქაური ადამიანები, აღარ იქნებიან იგივე დონეზე. რატომ? როდესაც ცადიკი მიდის ქალაქიდან — „იქცია პირი მისმა შუემა და შორბათმა, იქცია პირი მისმა სილამაზემ“ და ყოველივემ, რაც გააჩნდა დადებითი ამ ცადიკს, ამ დიდ ადამიანს... ყველაფერი არ მიაქვს ადამიანს თავის თავთან ერთად. ქონება, ცხოვრება, რამდენი უნდა წაილოს? დღეს უკვე რა მიაქვთ? კრედიტ-კარდები, ცოტა ქეში... მაგრამ ყველაფერს ვერ წაიღებ. ასეთი კარგი სახლი მაქვს, კარი მაქვსო და ჩემთან ერთად უნდა ვატაროო, — არ არსებობს. როდესაც ადამიანი გადის, მიაქვს მხოლოდ თავისი ჭკუა-გონება, თავისი მჭერმეტყველება, თავისი ენა-პირი, თავისი ცოდნა, და „შეიძლება ღებულობენ ადამიანს ტანისამოსით, მაგრამ აცილებენ თავისი ჭკუა-გონებითო“, იმიტომ რომ, როცა მიგიღებენ — არ იციან რას წარმოადგენ, როდესაც გაიგებენ — მერე შენი ქაბოდი იქნება მხოლოდ და მხოლოდ შენი ვინაობა. ხარ ცადიკი, ხარ განსწავლული თორისა, ხარ ბრძენი? — არის ქაბოდი. თორის ქაბოდი აქვს ხალხს, სიბრძნის ქაბოდ. ამიტომ, ბატონი ჯამაათო, მინდოდა, თითქოსდა, ორინიულად მეთქვა: ერეც ისრაელში, ჩვენი სტუმრების გარდა, თორის დიდი ლომები დარჩნენ იქ და მის კედულასა და შუქს ვერავინ ვერაფერს ვერ დააკლებს. ამ რაბების აქ ჩამობრძანებით ერეც ისრაელს არაფერი არ დაუკარგია, მხოლოდ ჩვენ მოვცემატა ამათი შუქი, ამათი სილამაზე, ამათი სიბრძნე თორისა, კურთხევა და, საერთოდ, ცადიკი რომ მოვა ჯამაათში, არ შეიძლება ის ჯამაათი დალოცვილი და დაკურთხებული არ დატოვოს (ჭაში).

მივესალმები ამ დიდებული და ბრწყინვალე
თალმიდ-ხახმების ჩამოსვლას და ჩვენთა სტ-
უმრობას, ვუსურვებ მათ ყოველგვარ სიკეთეს,
მრავალუამიერ ყოფილიყოს თქვენი ფეხი ჩვენს
ჯამაათში, ამენ! ღვინით დავილოცები. ლეხაიმ!
დღეგრძელობა და ჯანმრთელობა ჩვენს რაბებს,
დიდი ენერგია და მხნეობა მოგცეთ ლმ-თმა, რომ
გაძლოლოდეთ ჩვენს ჯამაათებს პირნათლად.
ლეხაიმ!

სული სევიაგვილი 60 ტლისაა!!!

6 დეკემბერს, აშდოდში, საქალაქო საბჭოს წევრის მოშე ბოთერაშვილის, ქართველ ებრაელთა კულტურის ცენტრის ინიციატივითა და ქალაქ-ის მერიისა და კულტურის საქალაქო კომპანიის ეგიდით, სრულიად ისრაელის ქართველი პოეტებისა და მწერლების ყოველწლიური თავყრილობის ჩარჩოებში გაიმართა საიუბილეო საღამო, რომელიც ცნობილი პოეტისა და ჟურნალისტის სულო სეფიაშვილის დაბადების 60 წლისთავსა და მისი ახალი პოეტური კრებულის „დავუშვათ გათენდა“ - ს პრიზინგზავას მიიღონ.

ს აკეთებულაციას მიერძოვა.

ამავე საღამოს გაიმართა სულო სეფიაშვილის ლექსებზე კომპოზიტორ ალექსანდრე პელეგის მიერ შექმნილი მუსიკალური ალბომის „ყოფნა-არყოფნის ზღაპარი“ პრეზენტაციაც, რომელშიც დუეტ „ელეგია“ -ს შესრულებით ათი სიმღერა შევიდა.

ვიდა. აშდოდში, „იად ლებანიმ“-ის საკონცერტო დარბაზში თავი მოიყარეს ისრაელის ქართველ ებრაელთა ინტელიგენციის საუკეთესო წარმომადგენლებმა. საღამოს ესწრებოდნენ: საქართველოს კონსული ისრაელში ქ-ნი ნატალია კორძაია, საგანგებო სტუმარი საქართველოდან, ისრაელ-საქართველოს სავაჭრო პალატის წარმომადგენელი ბატონი თეიმურაზ დანელია, რომელმაც ქ. თბილისის მერიის დაგამოტბით ოუბილარს „ის-

რაელში ქართული კულტურის დესპანის“ საპატიო დიპლომი და ოქროს მედალი გადასცა.

მოწვეულ სტუმართა შორის ასევე იყვნენ ქადაგის მერი დოქტორი იეხიელ ლასრი, ადამიანის საქალაქო საბჭოს წევრი მოშე პოთერაშვილი, ისრაელის ყოფილი ელჩი საქართველოში ბატონი შაბთაი ცური, საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის გენ. დირექტორი, პოტრიდა მთარგმნელი ჯემალ აჯიაშვილი, დოქტორი დავით ბოთერა, ცნობილი ხელოვანი შოთა წვერიაშვილი, ისრაელის რადიოს „კოლ ისრაელ“-ის ქართულენოვანი რადიოს ხელმძღვანელი, პროფესიონალური რუბენ ენოხი, პროფესორი შოთა სეფიაშვილი. ისრაელის ქართულენოვანი გაზეთის „ალიას საქართველოდან“ გამომცემელი და მთავარი რედაქტორი, მწერალი აბრამ საპირი, ქართველ ებრაელთა გაერთიანება „ნიულ“-ის თავმჯდომარე იუდა ნანიკაშვილი, ქ. ბათ-იამის ქართველ ებრაელთა კულტურის ცენტრის დირექტორი ბატ ალბერტ შავიტი, სხვადასხვა ორგანიზაციების პასუხისმგებელი პირები, მწერლები, პოტები, მსახიობები, მომღერლები, ინტელიგენციისა და ფართო საზოგადოების წარმომადგენლები ისრაელის ყველა კუთხითან.

საიუბილეო სალამოს უძღვებოდნენ ქართულ კულტურის კუნტრის თანამშრომლები ქ-ბი: ირმა

వ్యవస్థల నుండి ప్రాంతానికి విషయాల విశేషమై

ცური, ხახა დავგარი და შირა ხინუაძვილი.
საღამოს ოფიციალური ნაწილის დამთავრების
შემდეგ იუბილარის პატივსაცემად გაიმართა
დიდი გალა-კონცერტი, რომელშიც მონაწილეობა
მიიღეს ისრაელის ქართველ ებრაელ ხელოვანთა
საუკეთესო ნარმომადგენლებმა. ზეიმმა,
რომელმაც გვიან ლამედე გასტანა, კიდევ ერთხელ
დაადასტურა ის დიდი სიყვარული და პატივის-
ცემა, რომელიც იუბილარმა დაიმსახურა ცართო
საზოგადოების წინაშე თავისი მრავალწლიანი
ლიტერატურული და საზოგადოებრივი მოღვაწე-
ობის ჯანმავლობაში.

დღეგრძელობა და ახალი შემოქმედებითი წარმატებები ვუსურებოთ ბაზონ სულოს!

ახალციხელეპის ლოცვა შთამომავალთა ხელში

କୁ ମୋର ପାଦଗତାଙ୍କ... ଏହି କଥା ଏକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ (ଚାନ୍ଦି)

შოთა ბოსტანაშვილი

ეს არის ერთი ტექსტის კრიტიკული წაკითხვები — დეკონსტრუქციები და რეკონსტრუქციები, გნებავთ, ლინგვისტური თამაშები, ერთგვარი ინტერტექსტი.

„რა მოხდა სასტუმრო ბაზალეთში?“ — ამ სა-
თაურით გაზეთ „მენორას“ წინა ნომერში (23)
გამოქვეყნდა ერთი შეხვედრა-საღამოს აუდიო-
ჩანაწერის ტექსტი სარედაქციო მინისტრით.
გთავაზობთ აღნიშნული პუბლიკაციის ფრაგ-
მენტების კოლაჟს:

„არიელ ლევინმა გადადგომის შესახებ განცხადება გააკეთა. ჩვენ გვინდა მას მაღლობა გადავუხადოთ განეული შრომისათვის, დავულოცოთ გზა თავის საქმიანობაში,,.“ — მერაბ ჩანჩალაშვილი (ხაზგასმა აქ და ქვემოთ ჩემია — შ.პ.).

„რადგან ბატონი არიელი თავისი წებით ჭოვებს
მთავარი რაბინის პოსტს, ჩევნ მას პირობას ვა-
ძლევთ, რომ რაც მან გააკეთა, ის დავიწყებული
არ არის და არც არასოდეს იქნება“ — ზაირა და-
ვარაშვილი.

„არიელ ლევინბა გადაწყვეტილება თავისით მი-იღო. არ ყოფილა არავითარი ზეწოლა“ — რაფიელ მესენგისერი.

„როგორც ამისნეს, არიელ ლევინმა ეს გადან-
ყვეტილება დამოუკიდებლად მიიღო, რათა თემში
მშვიდობა შეენარჩუნებინა“ — თემურ მდინარაძე.

„არიელ ლევინს არც უხსენებია სიტყვა გადადგომა. მან თქვა, რომ ექვსი თვით თავის უფლებამოსილებას გადასცემს ავიმელებ როზენბლატს და როდესაც მ. ჩახჩალაშვილმა ეს სიტყვა — გადადგომა მოიშველია, ვიღაცამ შესძახა კიდეც: ლევინს გადადგომის თაობაზე განცხადება არ გაუკეთებია. გადადგა არიელ ლევინი, თუ ტაიმაუტი აილო?

იმისათვის, რომ ხვალ ჯამაათმა შეუმცდარი გადაწყვეტილება მიიღოს, უნდა გაკეთდეს გონივრული ანალიზი იმისა, რაც მოხდა. უნდა შეფასდეს, თუ რატომ, როგორ, რისთვის მოხდა ის, რაჯ მოხდა” — რედაქციის მინაწერი.

ამ სიტუაციას ბეით დინის (სასამართლოს — ეპრ.) ენაზე თავისი სახელი აქვს — საფეხ (ეჭვი — ეპრ.). მეორეს მხრივ, სახეზეა უეჭველობაც: რითაც ვფარავთ, იმითვე ვამჟელთ; და — ყოველი დათარული გარებაზედება.

რატომ გახდა ყველა გამომსვლელისთვის აუცილებელი იმის მინიშნება, რომ რაბინი თავის ნებით გადადგა; რომ ეს გადაწყვეტილება და-მოუკიდებლად მიიღო; ან რა ლაქებზეა ლაპარაკი, რომლებიც დროთა განმავლობაში აუცილებლად გამოჩნდება; რატომ გახდა იმის აღნიშვნა აუცილებელი, რომ არ ყოფილა არაგითარი ზენოლა (აი ის, რითაც ვფარავთ და რითაც ვამხელთ); ან რატომ დასჭირდა რაბინთან დაახლოებულ ბატონ თემურ მდინარაძეს სხვათა ახსნა-განმარტება? ერთი სი-ტყვით, სახეზეა რაღაცის არგამხელის სურვილი, რაც თავისთვის თავშეკავების კულტურაზე, უხ-ერხული სიტუაციისათვის თვალის არიდებაზე, „დაბუჭობანაზე“, „დამალობანაზე“ — თამაშზე მიგვანიშნებს. „მენორას“ რედაქციის წინადადების კვალობაზე — უნდა გაკეთდეს გონივრული ანალ-იზი, მაგრამ იგივე წესების, თამაშის წესების დაც-ვით.

ვუწოდოთ უკვე ჩატარებულ სამუშაოს თამაში ეჭვსა და უეჭველობას შორის — თამაში 1 და განვაგრძოთ.

თამაში 2 (თამაში რედაქტირასთან) — რედაქციამ სასტუმროს საკუთარი სახელი — ბაზალეთი ბრჭყალების გარეშე შემოგვთავაზა, მეც ვისარგებლე

შემთხვევით და როგორც ხედავთ, ჩემი წერილი ნასესხები და შემოკლებული სათაურით გამოვიტანე — „სასტუმრო“ ამოვილე და კითხვის ნიშანიც მოვხსენი. და აი, რატომ: ჯერ ერთი, ყველა წუთისოფლის სტუმრები ვართ და მთელი (ყ)ოღამი სასტუმროა. ვიდრე ამ ფიქრიდან დავპირუნდი გზადაგზა კითხვის ნიშანიც დამეკარგა. იქ, სადაც „19 ნოემბერს ამერიკიდან და ისრაელიდან ჩამოსული რაბინების პატივსაცემად გაიმართა საზეიმო ვახშამი“ და „ვრცელი სიტყვით გამოვიდა გამოჩენილი რაბინი მათათიაჲუ სოლომონი“ რაღა საკითხავია, „რა მოხდა სასტუმრო ბაზალეთში“. მეტი რა უნდა მომხდარიყო ისეთი, უფრო მნიშვნელოვანი, რაც წერილის სათაურს დიდი რაბინების კონტექსტში არ მოიაზრებდა. ასე მაგალითად: „დიდი რაბინები საქართველოში“, „რაბინ მათათიაჲუ სოლომონი თბილისშია“ და მისთ. მისუმეტეს, რომ, რაბინების ასეთი წარმომადგენლობითი დელეგაციის სტუმრობა ჩვენთან იმვიათო შემთხვევაა.

განსახილეველი წერილის სათაური რაღაც სხვაზე ამახვილებს ყურადღებას, სხვაზე მიანიშნებს, სხვა თამაშს გვთავაზობს და თავად რაბინები ექცევინ იმ სხვა რკალში, სხვის ფონად და ანტურაჟად იქცევიან. ვიდრე იმ რკალს და ალს მივაგნებთ, სასტუმროს „ლიკვიდაციის“ კიდევ ერთი მიზეზი უნდა გავამახილო.

თამაში 3 (გოდოს მოლოდინის თამაშებიდასერი-ოზული პარადიგმები) — სასტუმროს ფუნქციები ზოგადად, გაიზარდა და გაფართოვდა საქმიანი თუ სატრფიალო შეხვედრებით და პრეზენტაციებით და უფრო ხშირად სწორედ ამით. ჩვენ კი, ორიოდე საათით მისულებს, პალტოც არ გაგვიხდია. მე მაინც ვიტერობ: თუ ტანძისველმა არ გაათე მის თეთრეულში, რაა სასტუმრო? რა თქმა უნდა, მიხ-ვდით, ეს გალაკტიონის პერიფრაზია: „თუ ფეხშიშ-ველმა არ გაიარე მწვანე ბალახზე, რაა მამული?“ ასე, ფეხისგულებით ნაგრძნობი მამული — მინის ნოტიო, ნოტებად დარჩენილ სიმღერას ჰეგავს, უხ-მოს, აშულს რომ უხმობს. ბაზალეთიც ერთგვარი ნოტებია, ლექსემაა, ცნობიერების ძირული ნაწილია: „ბაზალეთისა ტბის ძირას, ოქროს აკვან-

ზალეთი დიდი დროის ნაწილია — იმ დღეებისა ამ დროს და ამ დღეებისა იმ დროს. სიმბოლოს მამარ-დაშვილისეული დეფინიციაც ასეთია: სიმბოლოს ერთი ბოლო წიგნში აქვს, მეორე კი — ცნობიერებაში. ასეთი ორკუდიანი და ორკუდიანი (კოდი, კოდიფიკაცია) სიმბოლო ბაზალეთიც. მისი ერთი ბოლო ტბის ძირიდან და ოქროს აკვნიდან ამოიზ-რდება, მეორე ბოლოთი კი ჩვენს ვარაუდებში ბო-ლავს, ჩვენს ფიქრში ქრის: „იქნებ აკვანში ის ყრმა წევს“.., აქ, „აკვანი“ დასაბამისეული, ბერეშითული ტოპოსია, უფრო სწორად, ქრონოტოპია — (ყოლ-ამი — დროც და სივრცეც; „ის ყრმა“ კი.., თუმცა ჯობია კომენტარის გარეშე, აქვე განვაგრძოთ: „ვისიც არ ითქმის სახელი, / ვისაც დღედადამ ჰნა-ტრულობს ჩუმის ნატვრითა ქართველი“. ეს უსას-რულოდ გადავადებული მოლოდინები — ქართუ-ლი ოცნება — დღემდე ცოცხლობს და იზრდება, სახელები კი იცვლებან და იცვლებან. თუმცა არსებობს უცვლელი სახელიც და უცვლელი ტო-პონიმიც: „ელიორსებაო ლუხუმსა ლაშარის გორზე შედგომა“. „ივერიის გაბრნებინებაც“ ამ ცნო-ბიერების ნაწილია, ლუხუმის სიმბოლური განვე-ნილობაა ისევე, როგორც მაშიახის მობრძანების მოლოდინი ისრაელის სახლისათვის. მაგალითები და მეგალითები შორს წაგვიყვანს. ერთი სიტყვით, ყველა ეთნოსს თავისი ეთნოკულტურული ბაზა-ლეთი აქვს და მისი წყლების წიაღში თავისი მხს-ნელი ეგულება.

თამაში 4 (წყლისპირა თამაშები) — სასტუმრო „ბაზალეთი“ მტკვარს გადაჰყურებს — წყლისპირია... ნეტა ვინ ეგულებათ წყლის სიღრმეებში?

არც მე ვიცი, მტკვარი რას ბუტბუტებს, ვისთვის რას იტყვის, რა იძალება მის დუმილში... ის კი ახსოვს დიდი წყლების მექვიდრეს — ის დღეები ამ დროს, როცა გაპყარა ნათელი ბნელისგან, როცა „ქროდა წყლის პირზე“ „და თქვა ღმერთმა: იყოს მყარი წყალთა ნიალში და იქნეს გამყოფად წყალსა და წყალს შორის“ (ბერეშით 1-6) — წყლი-დან სამყარო იძალება.

გამოცდილება გაძლიერდა: „გაძლიერდა წყალი და ფრიად ადიდდა დედამიწაზე, და კიღობანი ვი-დოდა წყლის ზედაპირზე“ (ბერეშით 7-18) და შემდეგ: „გამოვიდა ნოახი და მასთან ერთად მისი ძენი, მისი ცოლი და მის ძეთა ცოლები. ყოველი ცხოველი, ყოველი ძევნარმავალი, ყოველი ფრინველი,

---

(წერილი მეოთხედ) 1*

ერთი პინძური პროცესის კვალდაკვალ

**ზოგიერთ ქართველ ებრაელსაც გადაედო გავრცელებული სენი —
აღმოჩნდნენ ადამიანები, რომლებიც არ ერიდებიან ბინძურ პროგოკაციას**

აი, ასე დაიწყეს:

ქართველ ეპრაელთა მსოფლიო კონგრესის ხელმძღვანელობა

ძვირფასო მეგობრები! იძულებული ვართ, ჩვენდა სამწუხაროდ და სამარცხვინოდ, ვალიაროთ, რომ თითქმის 40 წელია, რაც საქართველოს ებრაელთა საზოგადოება ფარავს იმ ფაქტს, რომლითაც ჩვენი თანამემამულე და თანამორნმუნები, ამჟამად გაზეთ „მენორას“ რედაქტორი გურამ ბათიაშვილი არა მარტო ქართველ-ებრაელთა თვალინ, მთელი მსოფლიოს თვალინინ არცხვენდა და არცხვენს ისრაელის სახელმწიფოს, მის სახელოვან ჯარს და ამასთან ლაფში სცრის ცალკეულ გამოჩენილ ებრაელს და მთელ ებრაელ ხალხს.

ამისათვის საკმარისია გავიხსენოთ მის მიერ გამოქვეყნებული ცნობილი სტატია, რომელიც დაბეჭდილია გაზეთ „კომუნისტში“, გაზეთში, რომელიც იყო საქართველოს კპკ ორგანო და ინწყებოდა სიტყვებით „სირცხვილი ისრაელ დამპყრობლებს, ზიზღი აგრესორებს! არ შეიძლება ორი აზრი არსებოდეს იმაზე, რაც დღეს ახლო აღმოსავლეთში ხდება, ენინააღმდეგება ჰუმანიზმის პრინციპებს, უხეშად არღვევს იმას, რასაც კაცობრიობის მომავალი და შენება ჰქვია... სიონიზმი მშვიდობის მტკრია. კატასტროფამდე ერთი ნაბიჯილა დაგვრჩა, კატასტროფამდე, რომელიც არ უნდა მოხდეს“.

ვფიქრობთ, რომ ამ ნაცოდვილარ „შედევრს“ კომენტარი არ სჭირდება. აღსანიშნავია გურამ ბათიაშვილის ბოროტებითა და ბოლმით აღსავსე ქმედებები მიმართულია ჩვენი თვალსაჩინო პიროვნების ნინააღმდეგ იმ მიზნით, რომ დაემცირებინა და ლაფში ამოესვარა გამოჩენილი საზოგადო მოღვაწენი, მწერლები, პუბლიცისტები და ურნავლისტები, როგორებიც იყნენ და არიან დავით და გერცელ ბააზოვები, სიმონ შათაშვილი, ამბრეკ ბათოშვილი, აბონ ციციაშვილი, ვოვა ფიჩაძე, შალვა ნინუაშვილი, შალვა ჩიკვაშვილი, ლული შათაშვილი და სხვები.

მრავალი წლის განმავლობაში გურამ ბათიაშვილი შეურიგებელ ბრძოლას მართავდა საქართველოს მთავარი რაბინის — არიელ ლევინის ნი-

ნააღმდეგ იმ მიზნით, რომ გადაებირებინა თავის მხარეს სამარცხვინო საქმების საკეთებლად.

ჩვენ ყველას გვახსოვს ის სამარცხვინო პუბლიკია, რომელიც დაიბეჭდა გაზეთ „მენორა“ში, რომელმაც ნარმობაშინა ისრაელის საელჩო საქართველოში მთელი საქართველოს მოსახლეობის თვალში, როგორც ქუჩური გარჩევების ადგილი, ხოლო ისრაელის ელჩი საქართველოში — ბატონი შ. ცური ამ ქუჩური გარჩევების მოთავე. გარდა ამისა, ისრაელის საელჩომ ოფიციალურად მოითხოვა ბოდიშის მოხდა იმ ცრუ ინფორმაციისთვის, რომელიც საქართველოს პრეზიდენტის ვიზიტს ეხებოდა ისრაელში, მაგრამ ამაოდ.

უამრავი მაგალითს მოყვანა შეიძლება გურამ ბათიაშვილის უსმგავსო და ულიოს ქცევის შესახებ, რომელიც არცხვენს და ამცირებს საქართველოს ებრაელობას, საქართველოს მოსახლეობის და მსოფლიო ხალხების თვალში. მაგალითად ის, რომ ქართველი ებრაელობა შორს არის სპორტიდან. იმ დროს, როდესაც ქართველი ებრაელები არიან მსოფლიო და ოლიმპიური ჩემპიონები და არაერთხელ ასახელეს როგორც საქართველო, ასევე ისრაელი სხვადასხვა სპორტულ შეჯიბრებებში. ებრაელ სპორტსმენთა ნარმატებების შესახებ ნიგნის ავტორომა გაბრიელ ბარჯაძემ ცენტრალური გაზეთის სამუალებით მოსთხოვა მას ბოდიშის მოხდა, მაგრამ კვლავ ამაოდ. ამასთაში კი გურამ ბათიაშვილი უსინდისოდ სარგებლობს ქართველ ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის თანათვავებისარაოს წოდებით და ყოველ ხერხს მიმართავს, რომ ნარმობარნოს თავი თემის ლიდერად ნებისმიერ სხდომაზე და შეხვედრაზე იმ დროს, როდესაც იგი არავის არასდროს არ აურჩევია ყოფილყო ქართველ ებრაელთა ნარმომადგენელი ამა თუ იმ ფორუმში.

გამომდინარე ზემოთ ხსნებულიდან, უმორჩილესად გთხოვთ, განიხილოთ საკითხი, რომ გურამ ბათიაშვილს ჩამოერთვას ქართველ ებრაელთა მსოფლიო კონგრესის თანათვავებისარის წოდება და, თუ ასეთი ნარმომადგენელი აუცილე-

ბლად საჭიროა იყოს კონგრესის ხელმძღვანელობაში ჩვენი მხრიდან, მზად ვართ, ლიად თემმა აირჩიოს ღირსეული პიროვნება და ნარმობიდებინოთ დასამტკიცებლად. მიგვაჩინია, რომ ხელმოწერათა ეს რაოდენობა საკმარისი იქნება თქვენთვის, რათა თემში არ მოხდეს განხეთქილება. თუ არადა ჩვენ მზად ვართ ხელმომწერთა სია უფრო განვავროთ. მით უმეტეს, რომ არ შევაწუხეთ ქალბატონები, რომელთა შორის მრავალი დიდი სიამოვნებით მოაწერდა ხელს ამ წერილს.

ლრმა პატივისცემით,

საქართველოს ებრაელთა თემის ნარმომადგენლები:

რაფიელ მესენგისერი — ქოენი, კავშირის თავმჯდომარე

გურამ პაატაშვილი — აკადემიკოსი, კომპოზიტორი

შალვა ქოსაშვილი — დიდი სალოცავის გაბაი ვაჟა ციციაშვილი — სალოცავის გამგ. თავმჯდომარის პირველი მოადგილე

შალვა თეოტრუაშვილი — სალოცავის გამგ. ნევრი ნევრი

სიმონ ჯანაშვილი — სალოცავის გამგ. ნევრი მერაბ ჩაჩიალაშვილი — სალოცავის გამგ. ნევრ. უურნალისტი

სოსო ბერიძე — სალოცავის გამგ. ნევრი ანზორ ბინიაშვილი — ბიზნესმენი

ვალიკო კრიხელი — „სოხნუთის“ ნარმომადგენლი

ჯალეტ ხუხაშვილი — კლუბ „მაქაბის“ პრეზიდენტი

ანზორ მეკინულოვი — ბიზნესმენი

თამაზ ჩაჩაშვილი — ექიმი-სტომატოლოგი

დათო ბალუაშვილი — ეკონომისტი

პატო ისრაელაშვილი — ბიზნესმენი

კახა ჯანაშვილი — ტელევიზიის უურნალისტი

ანზორ ისაკის ძე ბინიაშვილი — ბიზნესმენი

გოჩა ციციაშვილი — მსოფ. ჩემპიონი ისრაელისა და საქ. მოქალაქე

რომან ჩაჩაშვილი — მშენებელი, ინჟინერ-გეოლოგი

გურამ ძორელაშვილი — ბიზნესმენი

მიშა ჯანაშვილი (ჩაშკა) — აფთიაქი

დათო ტატიკიშვილი — ბიზნესმენი

თამაზ გორელაშვილი — საერთაშორისო კატეგორიის არბიტრი

2009 წელი

გთავაზობთ პროცესის საკასულო მასალებს, რომლის კუბლიკაციისგანაცი თავი მოვალეობა და მართავდა საქართველოს მთავარი რაბინის — არიელ ლევინის ნი-

საქართველოს ეპრაელთა მსოფლიო კონგრესის ვიზუალური ბ-6 გაბრიელ მირილაშვილი

გვსურს გამოცხატოთ ჩვენი ნეგატიურ დამოკიდებულება თბილისის ებრაელთა ზოგიერთი ნარმომადგენლის სემ კონგრესში გაგზავნილი წერილისადმი.

სიტუაციის ამგვარი დაბაბუა, დაპირისპირება არაფერს მატებს თბილისის ებრაელობას. ეს კიდევ ერთხელ დაადასტურა წერილი, რომელიც თქვენთან გამოიგზავნა. ხელისმომწერები ლაპარაკობენ საქართველოს ებრაელთა თემის სახელით, ეს ასე არ არის. საქართველოში არ არსებოს სტრუქტურა — საქართველოს ებრაელთა თემი. წერილზე ხელმომწერი არიან ერთი პიროვნების გარშემოშემორებილი ადამიანები და მათთვის არავის მიუცია უფლება ილაპარაკონ მრავალათასიანი საქართველოს ებრაელობის სახელით.

აშკარაა, რომ ეს წერილი გახლავთ გურამ ბათიაშვილისა და გაზეთ „მენორას“ ნინააღმდეგ მიმართული, არასაკადრისი კომპანიის კიდევ ერთი გამოვლინება. ეს კომპანია თითქმის მომისახლის გრძელება.

გურამ ბათიაშვილს ბრალად სდებენ გაზეთ

„კომუნისტში“ 1970 წელს დაბეჭდილ კორესპონდენციას, იმდროინდები პუბლიკია და ერთი კონგრესის კაბჭოს დევუტატის საბჭოს დაბჭოს დევუტატის ს. ნაციაშვილის — „სიონიზმი ჩვენი მტერია“, პოეტ მ. კაკიტელაშვილის „შეწყდეს სისხლის ლორა“ (11 მარტი, 1970 წ.) კინომიმშილველ ი. სეფიაშვილის — „დუმლი და ნაშაული იქნებოდა“, პენსიონერ ისაკ ქურჩიშვილის — „ნამდილ სამშობლოს არ დავთმობთ“, საბათიაშვილის გაზირების და მათთვის არავის მიუცია უფლება ილაპარაკონ მრავალათასიანი სახელით.

ქართველ მწერალთა და საზოგადო მოღვაწეთა შორის გამორჩეული ადგილი უჭირავს გურამ ბათიაშვილს. იგი შესანიშნავი მწერალი – რომანისტი და დრამატურგია. მისი პიესები გამოირჩევა მაღალმხატვრულობით და აქტუალობით. ამიტომაც ქართული ოეტრების რეპერტუარში ხშირად ვხედავთ მათ. ჩემთვის, როგორც ისტორიკოსისათვის, მეტად ფასეული იყო გურამ ბათიაშვილის მიერ შექმნილი ისტორიული რომანი, რომელიც ასახავს შუა საუკუნეების, კერძოდ XII საუკუნის საქართველოს ისტორიას, ადამიანთა ყოფასა და კულტურას. ლრმა ისტორიზმა – საქართველოს ისტორიის ზედმიწევნით კარგად ცოდნამ და ამ ცოდნის პრაქტიკულად გამოყენებამ, ეროვნებით ებრაელი, დიდვაჭარი ზანქან ზარაბამელი მთელი ძალით წარმოადგინა. გურამ ბათიაშვილის ეს ისტორიული რომანი ფართო მოწონებით სარგებლობს.

ცალკე საკითხია გურამ ბათიაშვილის თავდადებული საქმიანობა საქართველოს თეატრალურ საზოგადოებაში, მისი უურნალისტური მოღვაწეობა – გაზეთი „მენორა“ მისი რედაქტორობით გამოდის და პოპულარობით სარგებლობს. განსაკუთრებულად მინდა აღვნიშნო გურამ ბათიაშვილის აქტიური საქმიანობა საქართველო-ისრაელის მეგობრობის საზოგადოებაში. აქ ჩვენ თანათვამჯდომარეები ვართ და ჩემს თვალსაწიერშია ბატონი გურამის გულიანი, ჩაღრმავებული, ებრაელი და ქართველი ხალხის სიყვარულით გამობარი მოღვაწეობა. გურამ ბათიაშვილი არის ბევრი წამოწყების თაოსანი. არ ყოფილა არც ერთი მნიშვნელოვანი თარიღი, ან მოვლენა, საზოგადოება რომ არ გამოხმაურებოდეს. ყოველივე ეს კი გურამ ბათიაშვილის აქტიურ საქმიანობასთან არის დაკავშირებული. ერთი სიტყვით, გურამ ბათიაშვილი საქართველოს ერთ-ერთი თვალსაჩინო მწერალი და გამორჩეული საზოგადო მოღვაწეა და მისი თანამშრომლობა მსოფლიოს ნებისმიერ ორგანიზაციასთან სასახელოდ მიმართია.

რ. მეტრეველი

აკადემიკოსი, საქართველო-ისრაელის მეგობრობის
საზოგადოების თავმჯდომარე

ძვირფასო ბატონო გურამ!

დიდი სიხარულით მივიღე ინფორმაცია თქვენთვის მარჯანიშვილის სახელობის პრემიის მონიჭების შესახებ. გილოცავთ ამ დიდ აღიარებას და გისურვებთ დიდ შემოქმედებით წარმატებებს თქვენს საქმიანობაში, რაც ერთობ საამაყო როგორც ქართველ ებრაელთა თემისთვის, ისე მთლიანად საქართველოსთვის.

დღეს განსაკუთრებით მსურს მაღლობა გითხვათ თქვენს მიერ გაწეული დახმარებისა და თანადგომისათვის, რასაც მუდმივად გამოხატავდით ისრაელში ჩემი ელჩად მუშაობის პერიოდში. თქვენი თანადგომა მნიშვნელოვნი იყო პირადად ჩემთვის და ისრაელში საქართველოს საელჩოსთვის ისრაელში მცხოვრებ ჩვენს თანამემამულებთან ურთიერთობის გალორმავების და ასევე ქართული კულტურის ისრაელის საზოგადოებისთვის გაცნობის საქმეში.

გულწრფელი მაღლობა მინდა გითხვათ ისეთ მნიშვნელოვან საქმეში თქვენი გულმოღვინე დახმარებისათვის, როგორიც ამერიკის ებრაელთა გაერთიანების საქართველოში ვიზიტის დროს გამოიჩინეთ.

დასაფასებელი და აღსანიშნავია რუსეთის სამხედრო აგრესის დროს თქვენს მიერ აღმოჩენილი დახმარება, რომლის დროსაც ობიექტურ ინფორმაციას აწვდიდით მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყანაში არსებულ ებრაულ გაერთიანებებს, რომლებიც თავის მხრივ ავრცელებდნენ სწორ ინფორმაციას რუსეთის მხრიდან საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაციის შესახებ.

საქართველოს და ისრაელის საკეთილდღეოდ თქვენი მრავალწლიანი საზოგადოებრივი და შემოქმედებითი საქმიანობა ორი სამშობლოს მიმართ ქართველ ებრაელთა ერთგულების ნათელი მაგალითია. ამ საპატიო გზაზე კიდევ ბევრ წარმატებას გისურვებთ.

დიდი პატივისცემით, და ასევე საქართველოს მეგობრობის მიმართ ქართველ ებრაელთა ერთგულების ნათელი მაგალითია. ამ საპატიო გზაზე კიდევ ბევრ წარმატებას გისურვებთ.

ლაშა ქვანიძე

კომპანია „გლობალ უნი ჯგუფი“-ს მფლობელი
ისრაელში საქართველოს ყოფილი ელჩი

გურამ ბათიაშვილის შემოქმედება და საზოგადოებრივი საქმიანობა მაგალითია ერთა შორის ერთიანობისა და ტოლერანტობისა.

რაც შეეხება მის მიმართ ნაყენებულ ბრალდებასა და ცილისნამებას, მე მჯერა ბრძენი ებრაელი ერის. ყველა მოვლენას აეხდება ფარდა, გაირკვევა ყველაფერი.

გავუფრთხილდეთ ერთმანეთს, ვიყოთ გულისხმიერი და მიმტევებლები ჩვენ ძმობას და ერთიანობას ნუ მივაყენებთ ჩრდილს.

გოგი ძავთარაშვილი 2010 წ. იანვარი

ჩემთვის ცნობილი გახდა ყოვლად მიუღებელი რამ — ვრცელდება პასკვილი გურამ ბათიაშვილზე, რომელშიც მოყვანილია ჩემს მიერ ნათქვამი ფრაზა, თითქოს, გურამ ბათიაშვილმა უღალატა მეგობარს და გვკარნახობდა არ შეგვეფასებინა აჯიაშვილის თარგმანები.

ყველაფერი ეს არის ნათქვამის დამასინჯება, შეთხზული. გ. ბათიაშვილის ორ პიესაში მითამაშია მთავარი როლი, ერთ-ერთი მათგანი მიჩნეულია საეტაპო მნიშვნელობის სპექტაკლად და როლად. დრამატურგთან მეგობრობას ვაგრძელებ.

დიმიტრი ჯაიანი რესპუბლიკის სახალხო არტისტი 2010 წ. იანვარი

ებრაული თემის ღირსეულ შვილს, კოტე მარჯანიშვილის სახელობის პრემიის ლაურეატს გურამ ბათიაშვილს, შეიძლება თამამად ითქვას, მთელი საქართველო იცნობს და აფასებს. მას მარტო გახმაურებული პიესა „ვალი“ რომ დაეწერა ესეც ეყოფოდა ქართული კულტურის ისტორიაში დასამკვიდრებლად. ასევე ფასეულია მისი დამსახურება ებრაელი თემის წინაშე. გავიხსენოთ თუნდაც მისი რომანი „თუ დაგივინყო, იერუშალამი“, მისი რედაქტორობით გამომავალ ქართულ-ებრაულ გაზეთ „მენორაზე“ რომ არაფერი ვთქვათ. მას ხომ არაერთი ქართულ-ებრაული საჭირბოროტო საკითხი უყურადღებოდ არ დაუტოვებია. ის თავისი ერის ღირსეული შვილია და, ბუნებრივია, არ ივინყებს თავის ქვეყნის ჭირ-ვარამს, ებრაელების ყოფა-ცხოვრებას უძველესი დროიდან. რომელი ერთი ჩამოვთვალო მისი ტილოებიდან.

ჩემთვის დადგა „უამი უბნობისა“! და მინდა დადებითად შევაფასო მთელი მისი მსატვრული და საზოგადოებრივი მოღვაწეობა, რომელიც ნათელ კვალს დატოვებს ჩვენი ხალხების ცხოვრებაში.

გურამ ლორთიშვილი საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, თუ საპატიო პროფესორი, იუდაიკის კაბინეტის გამგე

პასუხი ხუსაშვილისა და ქ^თ შემარტევაზე, საიდანაც შეიტყოთ, თუ როგორ გვატყის ისინი

2010 წლის თებერვალში ხუსაშვილია და ქ^თ გაზეთუნა გამოსცეს; დაჯდა სამი-ოთხი აკცია, ჩამოაშეკიცია ის, რაც მოაფიქრდათ და თებერვალში შემარტევაზე გავატყის ის დამარტევაზე გამოიყენება. არ დავითავა: იმასაც ვუშენობი, გაცხადებულ გულზე უაზრობას წერენ, თუ ხალხს დავანახებ ვინ არის და რა მათოდებით იგრძინა, სიუზაცია კიდევ უფრო დაიდაგება, დრო გავა და შეცდომებს მიხვდებიან. ასე არ მოხდა — ერთი ცოდვილის, მიერ „მენორაში“ ჯიბრზე დაფინანსებულია „შამი ერთობისაში“ — კალავ თამოიცო ლაპრობა ჩემს ცინააღმდეგ (მერა კი დახერხ გათიაზვილი კაგათში გვითროვს. მაშინ, როგორსაც ამ საკითხები ჩემი ყოველი კუპლიკაცია არის პასუხი მათს დაურიგებას აგრძისაზე). ამითომ საჭიროდ ჩავთვალე ამ პასუხების გამომზეურება.

* * *

მეტითხებიან, რატომ გაამწარე (!) ვაჟა ციციაშვილი: მის შვილზე „მენორაში“ „ნორმალური სტატია არ დაბეჭდე“.

პასუხი: ვაჟა ციციაშვილს გაზეთი რომ წაეკითხა, გამწარებულად არ მიიჩნევდა თავს, რადგან „მენორაში“ პირველსავე გვერდზე დაბეჭდილ მისი შვილის უზარმაზარ ფოტოს უთუოდ დაანიხავდა, მაგრამ თუ ვ. ციციაშვილმა „მ“ ვერ წაიკითხა, ხუსაშვილს თავისივე სტატია რატომ დაავიწყდა? ქართველი ებრაელი სპორტსმენის ამ დღი გამარჯვებაზე სწორედ ჯ. ხუსაშვილს ვთხოვე დაეწერა სტატია, დანერა და დაბეჭდილ კიდევ. („მ“, 1-15 ოქტომბერი, №19, 2003წ). თუ მან დაბალი პროფესიული დონის სტატია დანერა, დანერა ისევე, როგორც ლაპარაკობს — ზედაპირულად — და თავადვე არ მოსწონს, მე რით კუშველო?

მაგრამ დახეთ ხუსაშვილის ლოგიკას, შეხეთ, როგორ ამხედრებს ხალხს ჩემს წინააღმდეგ: გაზეთისათვის სტატია მე დავუკვეთე, მან დანერა, სტატია დავბეჭდეთ, ის კი გაიძახის აი, ნახეთ, რა მონსტრია ბათიაშვილი: ებრაელი სპორტსმენების პატრონი მე, მხოლოდ მე ვარო.

* * *

მეტიც: სემ კონგრესის გაზეთმა „საქართველოს ებრაელობა“, რომელსაც მე ვრედაქტორობდი, პირველი გვერდი მთლიანად გ. ციციაშვილის გამარჯვებას მიუძღვნა.

რატომ? ვ. ციციაშვილი მამა და, ბუნებრივია, შვილის გამარჯვება ძალიან ახარებს, მაგრამ მისი შვილის გამარჯვება ყველა ქართველ ებრაელს ერთნაირად ეკუთვნის, მან ყველა გაახარა.

დასკვნა კი ასეთია: ხუსაშვილსა და კომპანიას სიმართლე კი არ აინტერესებს, მთავარია სიტუაციით ისარგებლონ და სპორტსმენები ამიმედრონ.

ნამქეზებლობაც დასვადია. ხუსაშვილი იმუქრება ბათიაშვილს ისრაელის სასამართლოში ცურივლებო. სასამართლოზე, ალბათ, ისიც დაზუსტდება, თუ როგორ ისჯება წამერა ბელი ნერი ჩატვირტების ამავე სტატია დასაზუსტებელია, პატაშვილმა ნამდვილ პროფესიონელი ჩატვირტების რა მიზნით გამოგლივა ხელიდან წიგნის რედაქტორობა.

* * *

იმ გაზეთუნაში „მენორადან“ მოყვანილი ციტატების გამო ადამიანები უკმაყოფილებას გამოსთვამენ. ეს ციტატები პატაშვილის „დიდ შემოქმედებით ცხოვრებაზე“ გვესაუბრებიან. მსაყვედურობენ, ასეთი ტყუილები გაზეთის ფურცლებზე რა მოსატანია.

საყვედურს ვიზიარებ — პატაშვილთან სათანადო სიცხიზე და სიმტკიცე ვერ გამოვიჩინე — იმ გამონათქვამების დედნების წარმოდგენა უნდა მომეთხოვა. მან კარგად გამაცურა. დღეს კი ჩემ სავე შეცდომას ჩემს წინააღმდეგ იყენებს.

ჩემს ბრალეულობას ორი რამ ამსუბუქებს: ვერ წარმომედინა, თუ ასეთ სიყალეს იყადრებდა, მეორე: ებრაელი კაცის ღირსების წარმოჩენა „მ“ უპირველეს ამოცანად მიმართა. დაგვიანებით გავაცნობიერე:

1. ამ კაცს თავისი ხელნაწერით მოჰკონდა დიდ მოლვანეთა ციტატები.

2. პატაშვილის შემოქმედებით სიდიადეზე მხოლოდ მიცვალებულები „დაღადებდნენ“.

3. ცოცხალ პროფესიონალებს რომ ვეკითხებოდი, ასეთ და ასეთ კომპოზიტორზე რას ბრძანებთ-მეთქი, მხრებს იჩემდნენ.

4. დავარაშვილის გარდა, არავისგან გამიგია, ეს კაცი საერთაშორისო პრემიების ლაურეატი კომპოზიტორია, ებრაულ სახლში აცხადებდა ასე.

როგორც მორწმუნე, წესების აღმსრულებელი, რელიგიური კაცი. ამიტომ მის იჯახში საფეხსახ აგადა გადაიღეს, როგორც თვალსაჩინოება, ილუსტრაცია იმისა, რაზეც საუბარია ფილმში.

თქვენ კი ძალიან ცუდი სამსახური გაუწიეთ შ. თეთრუაშვილს: თქვენ ის, რის თქმასაც მე თავშეკავებულობის გამო ვერიდებოდი — თავად დანერებით აგრესიულად განწყობილი გახლავთო. ჯერ ერთი, მისი აგრესიულობა არ მაღელვებს — მისი ნებაა, თუ ასე მოსწონს, იყოს აგრესიული. მთავარი სულ სხვა რამ გახლავთ: განა შეიძლება ერთმანეთთან შეთავსებადი იყოს აგრესიულობა და რელიგიურობა? თუ ეს ასეა, და ეს რომ ასეა, თავად დანერებით, თეთრუაშვილი თვალთმაქცობს.

* * *

თურმე შ. ქოსაშვილს ვაშინებდი: სანამ გაბაი ხარ, თავს მიხედე, თორემ მე მოგხედავო.

ვერ გავიგე, რას მეკითხებიან, ან ეს ქოსაშვილია ის კაცი, ეგრე რომ დააშინებ?

ორიოდ სიტყვას მაინც ვიტყვა ამ ადამიანზე:

პატივს ვცემდი, გაბაიობა ენერგიულად, გულმუხურვალედ დაინტენტ ბეით ქნესეთისათვის კარგი საქმები გააკეთა. ამ ერთი ბეით ქნესეთის გაბაიმ თავი რომ მთელი ქართველი ებრაელობის წინამდლოლად წარმოიდგინა, ეს მისი ბრალი არ არის. ამას იმიტომ ჩასახოდნენ, რომ თავად ემართათ, ისე გამოეყენებინათ, როგორც ენადათ. გამოიყენებ კიდევ — ჯამაათის გახლების პროცესს ლამის სათავეში ჩაუყენეს. არ დავმალავ: დღესაც მიმართიანი როგორ პიროვნება არ არის, იგი მსხვერპლია სხვათა და სხვათა მიბიციებისა. მაგრამ თუ მე ახალგაზრდა ხახამ დაგვით აზიზოვს დავუჭირებ მხარი, ეს ჩემი მრამასიდან მომდინარეობს: ახალგაზრდა სასულიერო პირი სრულიად სამართლიანად მოითხოვდა გაბაი შაბათის უნდა იცავდესო. გაბაიც და მისი მოადგილებიც შაბათს უნდა იცავდენ. ეს აქსიომაა. ჩემს ბეით ქნესეთში კი ეგრე არ იყო. ისიც აქსიომაა, რომ ბეით ქნესეთში ათეულ-ათასობით დოლარის ღირებულების სეფერ თორების დაკარგვა სწორედ გაბაის მოეკითხება. არ ვიცი, ეს სეფერ-თორები გაბაიმ წაიღო, თუ ბეით ქნესეთში შექმნილი ქასით სხვებმა ისარგებლებს (ეს უფრო მგონა). დიას, „მ“ წერდა ამის თაობაზე, რადგან მიაჩნდა და მიაჩნია, რომ გაზეთმა უნდა ასახოს თემში მიმდინარე პროცესები და არ უნდა იქცეს ქსეროქსად.

* * *

ხუსაშვილი ტყუილს ავრცელებს: გ. ბათიაშვილმა ნაკუთიერებით ვაჭრობა დამაბრალა და სასამართლოში უნდა ვუწივლო, სახელოვანი სპორტსმენები არიან.

ამ ტყუილით სურს გადაფაროს ის ზნეობრივი ბათიაშვილის მიმართ ათეულ-ათასობით დოლარის ღირების სეფერ თორების დაკარგვა სწორედ გაბაის მოეკითხება. არ ვიცი, ეს სეფერ-თორები გაბაიმ წაიღო, თუ ბეით ქნესეთში შექმნილი ქასით სხვებმა ისარგებლებს (ეს უფრო მგონა). დიას, „მ“ წერდა ამის თაობაზე, რადგან მიაჩნდა და მიაჩნია, რომ გაზეთმა უნდა ასახოს თემში მიმდინარე პროცესები და არ უნდა იქცეს ქსეროქსად.

* * *

ხუსაშვილი ტყუილს ავრცელებს: გ. ბათიაშვილმა ნაკუთიერებით ვაჭრობა დამაბრალა და სასამართლოში უნდა ვუწივლო, სახელოვანი სპორტსმენები არიან გალანტიულობის მიმართ არიან.

მოხერხებულობას კი ვუწინებ: როცა მის გამომძალველობაზე ალაპარაკდნენ, (უწინარესად კი, მის გვერდში მდგომი პატატაშვილი. ეს კაცი ხუსაშვილს ჩემს წინააღმდეგ საბრძოლველად იყენებს, თორემ როგორი პატივისცემაც აქვს მისი, კარგად ვიცი), საქმეს იუმორისცემაც შეფერილობა მისცა, „მაქაბის“ გადასარჩენად, რასაკვირველია, ვრეკეტიორობო (პატატაშვილი სწორედ ამ თემაზე წარმოიბასა, რომ ტელევიზიონი „მისი ოჯახის კეთილშობილურ საქმეებზე“ გადაცემებს აწყობს?

არა, ბატონებო, თქვენ ერთმანეთს ატყუებთ, მნიშვნელოვან ფიგურულებად მოგაქვთ თავი, საქმე კი სულ სხვაგვარად არიან: საქართველოს საზოგადოებრივმა არა მოგაქვთ კეთილშობილურ საქმეებზე „გადაცემებს აწყობს?“ გადაცემებს აწყობს?

არა, ბატონებო, თქვენ ერთმანეთს ატყუებთ, მნიშვნელობას კი სახელით მემუქრება, ბევრი, ძალიან ბევრი რამ

სინამდვილეში ბათიაშვილი არის არა იმ 40-50 სტრიქონიანი პროპაგანდისტული ოპუსის ავტორი, არამედ შემქმნელი რომანებისა, პიესებისა, რომლებსაც მაღალი შეფასება მისცეს საკმაოდ ღირსეულმა მოღვაწეებმა საქართველოში, ისრაელსა, თუ სხვა ქვეყნებში. არ მინდა გავაგრძელო — ჩემზე ბევრი კარგი ინტერესა და მჯერა, კიდევ დაინტერება. ხუსაშვილ-მამისთვალვი და კომპანია კი თავთავანთი უსუსურობა რომ გადაფარონ, იმ 40-50 სტრიქონიან ოპუსს აჩეჩებენ ქართველ ებრაელობას.

„რადიოს ყოფილი დიქტორი ქ-ნი თამარ მამისთვალვი-კუზერაშვილი, რომელსაც თურმე პირადი ოფიციალური მინვევა მიუღია საქართველოს „ლტოლვილთა და განსახლების მინისტრისაგან“.

ტენდენციური გადაცემების ერთ-ერთი ფუძემდებელი რადიოში, სწორედ აღნიშნული ქალბატონი გახლდათ, რომელიც თავისი „მოღვაწეობის პერიოდში“ უსაზღვროდ აზიადებდა ხოლმე მისთვის საინტერესო პიროვნებების და საკუთარი პერსონის მიღწევებს და აბსოლუტურად ჩემალავდა ქართველ ებრაელთა სხვა ლიდერების დამსახურებას.

ამის დასაბადასტურებლად რაოდენ კარგი სამხილია ის ნერილები, რომელიც მან დანერა ან გამოაქვეყნა ბატონ შალომ დავითაშვილის, ან ან. განს. აბონ ციცაშვილის ნინაალმდეგ".

„უკანასკნელი 30 წლის განმავლობაში, ენაზე კილების დაჭრით ვიკავებდით თავს ამ დამსახურებული ქ-ნის კრიტიკისაგან. მასთან მეგობრული პაერიობა არ შეიძლებოდა, მტრობას კი ქვრივ და მოხუც ქალთან არ ვაჟორებდით.

დროის ამ ვრცელი პერიოდის განმავლობაში ბევრი მასალა დაგრივდა რედაქტორი, რომელიც მის სახეს არც ისე ნათელ ფერები ხატავს, მაგრამ მაინც თავის შეკავებას ვამჯობინებდით ხოლმე, თვით ქ-ნი თამარის „მეგობრების“ დაუინებული თხოვნით თუ რჩევით. ვიდრე ამ ქ-ნნა საერთოდ არ აუშვა აფრენი.

ჩენ გავარენია მის არაერთი „მეგობრების“ აზრი ამ ქალბატონის პიროვნებაზე. მის ხასათზე, ქცევაზე ან საქმიანობაზე კულისებს მიღმა. თუ არ გვაიძულებენ ბევრი ფაქტორით მასალის გამოქვეყნებისაგან შე-

არა-რა სურვილი არა მაქვს მამისთვალოვზე სიტყვის გაგრძელებისა. იმას კი გაგაცნობ, ძვირფასო მეითხველო, ორიოდე კვირის წინათ ჩემს ელექტრონულ მისამართზე, თუ რა ტექსტი მივიღე უცნობისაგან. თურმე აი, რას ნერს ა. საპირი (სეფია-აშვილი) გაზრდი „ალიაში“ ამ ქალბატონზე. რატომ ვიშველიებ ა. საპირის ამონარიდს? მამისთვალვის ცხოვრებამ მის თვალწინ ჩაიარა. მან ჩემზე უკეთ იცის ვინ, რას, როგორ იქმოდა. უცნობს კი მადლობას მოვახსენებ ტექსტის მოწოდებისათვის.

ვიკავებთ თავს. თუ ჩენი პაერიობა საზოგადოებრივ ჩარჩოებში დარჩება და მის საზღვრებს არ გასცდება.

ხშირად ცდილობს ქ-ნი თამარი საზოგადოებრივი პლატფორმის გამოყენებას პირადი მიზნებისთვის, ახლო ნათესავებისთვის ან მასთან დაახლოებული პირებისთვის. ამასთანავე, ჩენი აზრით, იმვიათად აკეთებს ამას უანგაროდ. (ამ სტატიის ფარგლებში საჭიროდ არ ვთვლით შესაფერისი არგუმენტების ან ფაქტების მოყვანას — თუმცა, სამნებაროდ, ასეთები არ სერიოზებისათვის).

შემდეგ ავტორი მიმართავს თ. მამისთვალოვს:

„თქვენ მეგობრობაზე საუბარი მაშინ დაიწყეთ, როცა საქართველომ ათასნაირი მედლები ააუდარუნა და საპატიო ტიტულების დარიგება დაიწყო. მაშინ კი ყველას გაასწარით და აჯობეთ. იქნებ აგვისენათ თუ რით დაიმსახურეთ თქვენ ეს ჯილდო? რა გაუკეთეთ საქართველოს ან თვით ნამდვილ სამმობლო ისრაელს?

ჩენ გვნამს ქართველ ხალხთან ნამდვილი მეგობრობის, მხოლოდ არა მარტო ლამაზი სიტყვებით, არამედ საქმითა და თავგანწირებით. ჯერჯერობით თქვენს ქმედებაში არაფერი ასეთი არ შეგვიმჩნევია. თქვენ მხოლოდ ნალი მოგვებაზე მიზინართ.

მაშინ დავიჯერებთ თქვენს სიტყვებს საქართველოს ნამდვილი საჭიროებით, რომ გერინდეთ გასივრებებული და მათ პრობლემების გადასაჭრელად იძრძოდეთ. სამნებაროდ, თქვენ მხოლოდ სხვისი დათესილის ნაყოფს კრეფთ“.

გაზეთი „ალია საქართველოდან“, №2848, 28.6.07

ახლა კი ყურადღებას ვთხოვ საქართველოს ებრაელთა მსოფლიო კონგრესში გაგზავნილ წერილზე ხელმომწერ 23 ადამიანს (ცხადია, მხედველობაში არ მყავს ის 3-4 კაცი, ვინც ეს ცოდვილთა ამონაკვნესი შეადგინა და ხელიც სისარულით მოაწერა) — იმათაც, ვინც პატიოსან, ნესიერ ადამიანად მეგულვოდა, იმათაც, ვინც თავისი ბიოგრაფიის, ცხოვრების ნესის მიხედვით, ამგვარად არც ადრე მივიჩნევდი და არც დღეს მივიჩნევ.

ძალიან ცუდი როლი გერგოთ, ეს როლი ჯ. ხუსაშვილმა მოგაკუთვნათ. დღეს უკვე მნიშვნელობა არა აქვს ამ დღეში თქვენი სურვილით ჩავარდით, თუ ხუსაშვილმა ჩაგადოთ — ხუსაშვილი ვერ გაბედადა და, თუნდაც ყალბი ხელმოწერის გაკეთებას, თუ თქვენს შინაგან მზადყოფნას არ იგრძნობდა. თუ ძალიან ბევრ ადამიანს ეყო ლირსება და კაცობა (ხუსაშვილი კი ხელისმომწერთ ყველგან ეძებდა — ყველა თაობის ადამიანთა შორის), ეთქვა ცივი უარი ხუსაშვილისათვის, თქვენ რამ დაგაჩივათ ასე, თქვენ რატომ ვერ დაიცავით თავი ცილისმწ-

ამებლურ ტექსტზე ხელისმონერისაგან, სხვებმა შესძლეს თავისი არიდება, ხუსაშვილმა ვერ გახვია ბინძურ ავანტიურაში, თქვენ?

როგორ მიეცით ხუსაშვილს უფლება თქვენი სახელით ჩირქი მოსცხოს ადამიანს! დღეს ზოგი თქვენგანი აცხადებს ხელი არ მომინერია, ნერილი არც მინახვსო, ეს მიზეზი, შესაძლოა, ზოგმა გაიზიაროს, ზოგმა — არად მიიჩნიოს, მაგრამ თქვენ უსათუოდ მოგინევთ თავის მართლება შვილების, შვილიშვილების ნინაში. ჩემთვის კი თქვენც ისრაელი ვაბთე საბრალონი ხართ, როგორც ისინი, ნინა საუკუნეს 30-იან წლებში მეგობაზე, მეზობელზე, ნათესავზე ცილისმნამებლურ ნერილებზე რომ ანერდა ხელს, რით განსხვავდებით იმათგან? არაფრით!

მაგრამ დღეს, 2011 წლის დასასრულს, მინდა განვაცხადო: ჩემის მხრივ, ყოველი თქვენგანისათვის მიპატიებია, მთავარია, ღმერთმა გაპატიოთ!

გურამ ბათიაშვილი

Главному Раввину Грузии Ариелу Левину

Уважаемый Рав!

Хочу сообщить следующее:

В письме, которая распространяется по всему миру, по всем еврейским организациям с подписями некоторых членов общины, говорится, что я в течение многих лет борлся с вами с целью переманить вас на свою сторону, чтобы свершать темные дела. Это письмо я вам прочел при телефонном разговоре и вы с ним знакомы.

Вы обязаны высказаться по этому поводу — подтвердить то что пишут, или же отрицать. Мне казалось, что вы, как главный раввин, и без моей просьбы скажете правду — это ваша обязанность.

Так, боролся ли я с вами в течение многих лет, или же не боролся?

С уважением Гурам Батиашвили
15.03.2010

პატივისცემულ ბაზონობაზე

თქვენს მიერ გამოგზავნილ წერილზე გვპასუხობთ, რომ არაა ჩემთვის ცნობილი ისეთი შემთხვევა, როდესაც თქვენ მე შემბრძოლებისართ.

პატივისცემით: არიელ ლევინი საქართველოს მთავარი რაბინი 7 აპრილი, 2010.

პროცესორ დავით ბააზონის

მსოფლიოს ქართველ ებრაელთა შორის, საერთაშორისო ებრაულ ორგანიზაციებში პასკვილი ბ-ნ გურამ ბათიაშვილზე. მასში მოხმობილია შენი სიტყვები და გულისტკივილი იმის გამო, თოქეს გ. ბათიაშვილი ჩამოვიდა ისრაელში იმისათვის, რომ ნაგართვას ადგილი სემ კონგრესში და ბათიაშვილი გტოვებს შემოსავლის — ხელფას გარეშე.

გთხოვ დაადასტურო ხუსაშვილისათვის შენს მიერ ნათქვამი სიტყვები, ან უარყო იგი.

პატივისცემით: გურამ ბათიაშვილი თებერვალი, 2010

პასუხი დღემდე არ არის

სემ კონგრესის გენერალურ დირექტორის პ. აჯიაზვილს

მსოფლიოს ქართველ ებრაელთა შორის, საერთაშორისო ებრაულ ორგანიზაციებში პასკვილი გურამ ბათიაშვილზე.

მასში მოხმობილია შენი სიტყვები, რომელიც გიორგამს ბ-ნ ხუსაშვილისთვის — უჯრა სავსე მაქვს გ. ბათიაშვილის მიერ ჩემზე დაწერილი ანონიმური ნერილებითამ.

გთხოვ დაადასტურო, ან უარყო ეს ფაქტი. იმ შემთხვევაში, თუ დაადასტურება, იმ „სავსე უჯრიდან“ ნარმალური გ. ბათიაშვილის მიერ შენზე დაწერილი სამი ანონიმური ნერილი მაინც.

პატივისცემით გურამ ბათიაშვილი თებერვალი, 2010

პასუხ